

Αθήνα, 6 Ιανουαρίου 2019

Δελτίο τύπου

**Με το εντυπωσιακό έργο *Noli me tangere* του Νίκου Ναυρίδη
ξεκίνησε το Σάββατο 5 Ιανουαρίου, το πρόγραμμα *The Artist on the Composer*
από την Εθνική Λυρική Σκηνή και τον Οργανισμό NEON**

Με μια εικαστική εγκατάσταση μεγάλης κλίμακας του σύγχρονου καλλιτέχνη Νίκου Ναυρίδη, η οποία εκτάθηκε σε όλους τους χώρους της Αίθουσας Σταύρος Νιάρχος, εγκαινιάστηκε το πρόγραμμα *The Artist on the Composer*, το Σάββατο 5 Ιανουαρίου 2019.

Η τριετής συνεργασία μεταξύ του Οργανισμού NEON και της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, η οποία έχει σκοπό να εξερευνήσει τη σχέση ανάμεσα στις εικαστικές τέχνες και την όπερα, άνοιξε για το κοινό με μια εντυπωσιακή, ανατρεπτική εγκατάσταση, δομικά μέρη της οποίας αποτέλεσαν τα έργα των Μάλερ και Κούρταγκ, τα δεκάδες κοστούμια από το βεστιάριο της ΕΛΣ, το ηχητικό περιβάλλον, η Ορχήστρα της ΕΛΣ, οι ερμηνευτές, οι χώροι της Αίθουσας Σταύρος Νιάρχος και η σύμπραξη του κοινού ως ενεργού συμμετέχοντα.

Ο Νίκος Ναυρίδης στοχάστηκε πάνω στην ιδέα της σκηνής ως μέσου εκτέλεσης, του σώματος ως διάμεσου ανάμεσα στον ήχο και τη μουσική, αλλά και στον ρόλο του κοστούμιού της όπερας ως άδειου σώματος, που χρησιμοποιείται επί σειρά ετών σε διάφορες παραγωγές.

Στο πρώτο μέρος της παρουσίασης, το κοινό οδηγήθηκε, ανά ομάδες, από τα παρασκήνια πάνω στη σκηνή όπου είχε στηθεί και η Ορχήστρα της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, υπό τη διεύθυνση του Γιώργου Ζιάβρα. Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου *Τραγούδια για τα νεκρά παιδιά* του Μάλερ, το κοινό παρακολούθησε από τη σκηνή, μια ανατρεπτική χορογραφημένη περφόρμανς που έλαβε χώρα στην πλατεία του θεάτρου, κατά την οποία 40 περφόρμερς τοποθέτησαν δεκάδες κοστούμια στις θέσεις των θεατών. Μετά το τέλος του έργου, το κοινό οδηγήθηκε στην πλατεία και έλαβε τις θέσεις του ανάμεσα στα άδεια κοστούμια, τα οποία ο Ναυρίδης χειρίστηκε ως άπνοες οντότητες προσδίδοντας τους έναν τρισδιάστατο και πνευματικό χαρακτήρα. Από τις θέσεις αυτές το κοινό παρακολούθησε την ερμηνεία του έργου *...Quasi una fantasia...* του Τζαιρτζ Κούρταγκ.

Σε μια κατασκευαστική ατμόσφαιρα απόλυτης ησυχίας, όπου η αμηχανία εναλλασσόταν με την ενεργή συμμετοχή, μοιάζει να βρήκε το στόχο της η επιθυμία του Ναυρίδη, όπως την κατέγραψε στο σημείωμα του: «Θα ήθελα όσο διαρκεί το *Noli me Tangere*, το θέατρο να γίνεται αντιληπτό σαν μοναδικός τόπος αντιπαράθεσης του κοινού με το σώμα του. Το θέατρο σαν συλλογική παράθεση εαυτών».

Για την Εθνική Λυρική Σκηνή και τον NEON, η πρώτη ανάθεση του προγράμματος *The Artist on the Composer* πέτυχε τον στόχο της και κατάφερε να δημιουργήσει μια νέα παραστατική γλώσσα, ανοίγοντας έναν δημιουργικό διάλογο ανάμεσα στη μουσική και τα εικαστικά και παρουσιάζοντας μια πρωτόγνωρη χρήση μιας αίθουσας όπερας.

Οι επόμενες παρουσιάσεις του *The Artist on the Composer* είναι στις 3 και 10 Φεβρουαρίου. Επιμέλεια: Ελίνα Κουντούρη, Διευθύντρια του NEON και Γιώργος Κουμεντάκης, Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Εθνικής Λυρικής Σκηνής.

Πρόγραμμα εικαστικών εγκαταστάσεων
Συνεργασία NEON – Εθνική Λυρική Σκηνή
Κύκλος Μουσική και εικαστικές τέχνες
THE ARTIST ON THE COMPOSER | Νίκος Ναυρίδης
5 Ιανουαρίου 2019 & 3, 10 Φεβρουαρίου 2019
Αίθουσα Σταύρος Νιάρχος Εθνικής Λυρικής Σκηνής
Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

Το πρόγραμμα *The Artist on The Composer* είναι μια συνεργασία της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και του NEON, και επικεντρώνεται στη σχέση μεταξύ εικαστικών τεχνών και όπερας, διασυνδέοντας πρωτοπόρους σύγχρονους καλλιτέχνες με τη ζωντανή εκτέλεση ορχηστρικής μουσικής.

Η πρώτη δράση του προγράμματος για το 2019 είναι η ανάθεση στον καλλιτέχνη Νίκο Ναυρίδη. Ο Ναυρίδης δημιουργεί ένα έργο όπου συνεργάζονται μουσικοί, χορογράφοι και περφόρμερ, και αποδομεί τις οπερατικές αρχές ενός κλασικού μουσικού θεάματος.

Ο Ναυρίδης στοχάζεται πάνω στην ιδέα της σκηνής ως μέσου εκτέλεσης, του σώματος ως διάμεσου ανάμεσα στον ήχο και τον χώρο και τη μουσική των κλασικών συνθετών Γκούσταφ Μάλερ και Ζαιρζ Κούρταγκ. Αποτίνει φόρο τιμής στους συντελεστές της όπερας, τους παραγωγούς της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, τους κλασικούς συνθέτες και τους σχεδιαστές κοστούμιών, προσφέροντας ένα νέο αφήγημα πάνω στο ρόλο του κοστούμιού ως άδειου σώματος που φοριέται πολλαπλά επί σειρά ετών σε διαφορετικές παραγωγές.

Ο τίτλος του έργου *Noli me Tangere* (μη μου άπτου), λατινική απόδοση της φράσης που είπε ο Ιησούς στη Μαρία Μαγδαληνή μετά την Ανάσταση (σύμφωνα με το κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο, 20:17) και κοινό θέμα στη θρησκευτική εικονογραφία, αντανακλά την ενασχόληση του Ναυρίδη με την πίστη και το δυναμικό της ως πράξη ακρόασης, ενθύμησης και ίασης. Ο Ναυρίδης ενσωματώνει τη δική του προσωπική πίστη στην ανθρωπίνη τροχιά.

Όπως σημειώνει ο ίδιος, «Πάντα έβρισκα ενδιαφέρον στις κατασκευές, να κατασκευάζω ενδιάμεσους χώρους και να παρατηρώ από εκεί τον κόσμο. Χώρους εσωτερικούς, και το *Noli me Tangere* είναι μια εγκατάσταση που αναπτύσσεται σε όλο το θέατρο της Λυρικής Σκηνής. Θα ήθελα όσο διαρκεί το *Noli me Tangere*, το θέατρο να γίνεται αντιληπτό σαν μοναδικός τόπος αντιπαράθεσης του κοινού με το σώμα του. Το θέατρο σαν συλλογική παράθεση εαυτών».

Το έργο του Ναυρίδη "συνομιλεί" με την ζωντανή εκτέλεση δύο έργων των Μάλερ και Κούρταγκ, η γραφή και η μουσική αντίληψη των οποίων μοιάζει συγγενική, παρά το γεγονός ότι γράφτηκαν με διαφορά σχεδόν ενός αιώνα. Πρόκειται για τα έργα:

Ζαιρζ Κούρταγκ, ...*Quasi una fantasia*... (1988)

για πιάνο και ομάδες οργάνων διασκορπισμένες στον χώρο

Τα μέρη: Introduzione / Presto minaccioso e lamentoso (wie ein Traumeswirren) / Recitativo: grave disperato / Aria – Adagio molto

Γκούσταφ Μάλερ, *Τραγούδια για τα νεκρά παιδιά* (1904)

1. Τώρα θέλει ο ήλιος να ανατείλει τόσο λαμπερός
2. Τώρα βλέπω καθαρά, γιατί τόσο σκοτεινές φλόγες
3. Όταν η μανούλα σου
4. Σκέφτομαι συχνά, πως βγήκαν μονάχα έξω
5. Με αυτό τον καιρό

Στο *Quasi una fantasia*, ο εύθραυστος χαρακτήρας της σύντομης εισαγωγής προσδιορίζεται από την απλή καθοδική γραμμή του πιάνου και την διακριτική συμβολή των άλλων οργάνων. Ο στροβιλισμός που δημιουργούν οι ταχείες κατακερματισμένες δηλώσεις του δεύτερου μέρους διακόπτονται βίαια από τις ιδιαίτερα ηχηρές τελετουργικές διατυπώσεις χάλκινων κρουστών στο τρίτο μέρος.

Τα *Τραγούδια για τα νεκρά παιδιά*, γραμμένα για χαμηλή φωνή, μεσόφωνο ή βαρύτονο, είναι χαρακτηριστικά του ύστερου ρομαντικού ύφους του Μάλερ και αποδίδουν με συναισθηματική αμεσότητα τον ανθρώπινο πόνο, όπως πηγάζει από την ζοφερή και τραγική ατμόσφαιρα των στίχων του Ρύκερτ.

THE ARTIST ON THE COMPOSER | Νίκος Ναυρίδης

5 Ιανουαρίου 2019 & 3, 10 Φεβρουαρίου 2019

Ώρα έναρξης: 18.30 & 20.30 / Ώρα προσέλευσης: 18.00 & 20.00

Αίθουσα Σταύρος Νιάρχος Εθνικής Λυρικής Σκηνής

Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

Μουσική διεύθυνση: Γιώργος Ζιάβρας

Σολίστ: Τάσης Χριστογιαννόπουλος (5/1 στις 18.30 & 10/2)

Σολίστ: Δημήτρης Τηλιακός (5/1 στις 20.30 & 3/2)

Με την Ορχήστρα της ΕΛΣ

Τιμή εισιτηρίου: 10 ευρώ*

**Το εισιτήριο στηρίζει το έργο της Εθνικής Λυρικής Σκηνής*

Προπώληση: Ταμεία ΕΛΣ (2130885700 & www.nationalopera.gr), Public, www.ticketservices.gr

Περισσότερες πληροφορίες στο www.neon.org.gr

Για τους συντάκτες

Ο **Νίκος Ναυρίδης** γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε αρχιτεκτονική στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και τέχνη στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών στην Αθήνα, όπου και είναι καθηγητής εικαστικών από το 2008. Το έργο του έχει παρουσιαστεί σε πολυάριθμες ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Μεταξύ των επιλεγμένων εκθέσεων του συγκαταλέγονται: *Everything was forever, until it was no more. Riga International*, Biennial of Contemporary Art, Ρίγα, Λετονία. *Αντίδωρον. Συλλογή του ΕΜΣΤ*, Documenta, Fridericianum, Κάσσελ, Γερμανία/ *Genii Loci*. The MANEGE Central Exhibition Hall, Αγία Πετρούπολη/ *Fear Nothing, She Says*. National Museum of Sculpture, Βαγιαδολίδ, Ισπανία/ *Between the optimism of the will and the pessimism of the intellect*. 5^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης / *Try Again. Fail Again. Fail Better*. Αισχύλεια 2013, Ελευσίνα/ *Respiro (Αναπνοή)*, ZOE Foundation, Βισσέντσα, Ιταλία/ *Εικαστικοί Διάλογοι*, Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, Ίδρυμα Ωνάση, Αθήνα/ Zina Athanasiadou Gallery, Θεσσαλονίκη/ *The First Image*, CRAC, Contemporary Art Center, Σέτε, Γαλλία/ *Tomorrow will be a wonderful day*, Γκαλερί Bernier Eliades, Αθήνα/ *Transperiences Greece 2008*, 798 Space, Πεκίνο, Κίνα/ *Take a deep breath*, Tate Modern, Λονδίνο, Αγγλία/ *Bodycity*, Video Apartment project, Docklands Δουβλίνο, Ιρλανδία/ Γκαλερί Magnus Müller, Βερολίνο, Γερμανία / *18:Beckett*, Γκαλερί Blackwood, University of Toronto, Τορόντο, Καναδάς/ *Venice Istanbul*, Istanbul Modern, Κων/πολη, Τουρκία / *Always a Little Further*, 51^η Μπιενάλε Βενετίας, Arsenale, Βενετία, Ιταλία / *Nuit Blanche 2004*, Hopital Saint Lazare, Παρίσι, Γαλλία / *Nikos Navridis, Difficult Breaths*, La Caixa Foundation, Μαδρίτη, Ισπανία / *Difficult Breaths*, Γκαλερί Bernier Eliades, Αθήνα/ *Monument to Now*, Ίδρυμα ΔΕΣΤΕ, Αθήνα / 2^η Τριενάλε Τέχνης 2003 του *Echigo-Tsumari*, Έκικο Τσουμάρι, Ιαπωνία / *Banquette*, Palau de la Virreina, Βαρκελώνη, Ισπανία / *Art in Transition II* Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης του Raleigh, Βόρεια Καρολίνα, Ηνωμένες Πολιτείες / *Plateau of Humankind*, 49^η Μπιενάλε Βενετίας. Εθνικό Περίπτερο, Βενετία, Ιταλία / *Leaving the Island*, PICAF, Μητροπολιτικό Μουσείο του Pusan, Πουσάν Κορέα/ *Friends and Neighbors*, Λίμερικ, Ιρλανδία/ *Looking for a Place*, 3^η Διεθνής Μπιενάλε του SITE Santa Fe, Σάντα Φέ, Νέο Μεξικό, Ηνωμένες Πολιτείες / *Hot Air*, Granship, Performing Arts Center Shizuoka, Σιτζουόκα, Ιαπωνία / *Medialization*, Edsvic Art Center, Στοκχόλμη, Σουηδία / *On Life, Beauty, Translations and other Difficulties*, 5^η Διεθνής Μπιενάλε της Κωνσταντινούπολης, Τουρκία / *Nikos Navridis*, Museo Universitario Contemporáneo de Arte, MUCA Gallery, Πόλη του Μέξικο, Μεξικό/ *Dematerialization*, 23^η Μπιενάλε του Σάο Πάολο, Εθνική εκπροσώπηση, Βραζιλία.

Η **Εθνική Λυρική Σκηνή**, για πρώτη φορά στην ιστορία της, επιχειρεί μια διασύνδεση μεταξύ της όπερας και των εικαστικών τεχνών, μέσα από τον τριετή κύκλο "μουσική και εικαστικές τέχνες", ο οποίος πραγματοποιείται με την σύμπραξη του Οργανισμού NEON. Μέσα από έργα που αποτελούν καρπούς νέων αναθέσεων, κάθε καλλιτέχνης συνομιλεί με το έργο ενός κλασικού συνθέτη απαλλαγμένος από τις συνήθεις οπερατικές συμβάσεις και την αφήγηση, πραγματοποιώντας άνοιγμα προς ένα κοινό που μπορεί να μην έχει ασχοληθεί προηγουμένως με την όπερα. Ο δημιουργικός διάλογος μεταξύ των σύγχρονων καλλιτεχνών με τη «ζωντανή» εκτέλεση συμφωνικής μουσικής, στοχεύει στην περαιτέρω διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο μπορεί κανείς να διαχειριστεί, να μεταμορφώσει και να αξιοποιήσει μία σύγχρονη αίθουσα όπερας.

Ο **Πολιτιστικός και Αναπτυξιακός Οργανισμός κοινής ωφέλειας NEON** ιδρύθηκε το 2013 από το συλλέκτη και επιχειρηματία Δημήτρη Δασκαλόπουλο. Ο NEON φιλοδοξεί να φέρει το σύγχρονο πολιτισμό κοντά στο σύγχρονο πολίτη, αναδεικνύοντας τη δυνατότητα της καλλιτεχνικής δημιουργίας να αφυπνίσει, να συγκινήσει, να παρακινήσει. Συγχρόνως, επιδιώκει να συμβάλει στην ευρύτερη προσπάθεια αναβάθμισης της πόλης και της καθημερινότητας του πολίτη. Να συμβάλει στην αποκατάσταση της σχέσης του πολίτη με τη λειτουργία και τα δρώμενα της πόλης του.

Ο ΝΕΟΝ δεν περιορίζεται σε ένα μόνον χώρο. Έδρα του είναι ολόκληρη η πόλη, το ευρύτερο αστικό περιβάλλον. Είναι ένας ζωντανός και ενεργός συνομιλητής με την κοινωνία, τους θεσμούς και το κοινό.

Ο ΝΕΟΝ υλοποιεί τους στόχους του μέσα από εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, εκδηλώσεις και συζητήσεις, προγράμματα χορηγιών και υποτροφιών και τη δημιουργία ενός δικτύου διεθνών συνεργασιών και ανταλλαγών. Ο ΝΕΟΝ συμπράττει με θεσμικούς φορείς πολιτισμού και ενισχύει τη δραστηριότητα δημοσίων και ιδιωτικών φορέων με σκοπό τη διάδοση της σύγχρονης τέχνης. Ο ΝΕΟΝ επιδιώκει να αναδείξει τον πολιτισμό ως βασικό μοχλό προόδου και ανάπτυξης.

Πληροφορίες:

Reliant Communications

Έφη Λαζαρίδου

T: 210 6839839, 6932 296850

E: elazaridou@reliant.gr

Γραφείο Τύπου Εθνικής Λυρικής Σκηνής

Βασίλης Λούρας / Ηώ Καλοχρήστου

T: 2130885740 / 2130885743

M: 6937197889 / 6936003234

E: pressoffice@nationalopera.gr